

# Finansklagenemnda Person

## Avgjørelse FinKN 2022-93

28.1.2022

KLP Skadeforsikring AS

### Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Helsefagarbeider - skyv/løft av beboer – ikke heis – ryggskade - arbeidsulykke - yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede (helsefagarbeider) skadet ryggen på jobb. Forsikredes kollega skulle legge en beboer på sykehjemmet i sengen ved bruk av en heis, slik de vanligvis gjorde. Dette gikk ikke som planlagt, beboeren ble sittende på sengekanten, og forsikrede ble tilkalt. Forsikredes kollega holdt heisen, mens forsikrede måtte skyve/løfte beboeren opp i sengen. Beboeren veide ca. 100 kg og kunne ikke hjelpe til i noen særlig grad i løftet. Forsikrede kjente umiddelbare smerter i ryggen etter hendelsen. Nav godkjente skaden som yrkesskade. Saken reiste spørsmål om hendelsen var å anse som en arbeidsulykke. Nemnda kunne ikke se at den omstendighet at man som helsefagarbeider bistod med å skyve/løfte en beboer inn i seng, var noe plutselig og uventet. Det var heller ikke opplysninger om en vanskelig arbeidsstilling eller om noen ekstraordinær belastning eller påkjenning, da forsikrede fikk smerter i ryggen. Forsikrede hadde dermed ikke sannsynliggjort en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

---

### Saksfremstilling

Forsikrede (helsefagarbeider) skadet ryggen 20.2.17 på jobb.

Nav godkjente skaden som yrkesskade, 5.4.17.

I skademelding til selskapet signert av forsikrede og arbeidsgiver 14.4.21 beskrives hendelsen slik:

En kollega ringte etter hjelp. Kollega skulle legge beboer inn i senga ved bruk av heis. Det gikk ikke som planlagt så beboer ble sittende på sengekanten og var i ferd med å falle. Dette gjelder en beboer som har vanskelig for å bevege seg grunnet sykdom, hun fikk derfor ikke hjulpet til noe selv med å komme seg lengre opp i sengen. Denne beboeren er også noe overvektig. Jeg måtte derfor ta tak i beboer og løfte henne opp i senga slik at hun ikke falt på gulvet. Da jeg løftet henne opp fikk jeg vondt i ryggen med en gang.

Forsikrede hadde i skademeldingen huket av på sykefravær fra 15 dager-3 måneder, at det var vanskelig å si noe om konsekvensen av skaden, og at han hadde hatt inntektstap som følge av skaden. Han opplyste videre at han hadde vært hos kiropraktor rett etter hendelsen, og også hos fastlege og fysioterapeut i forbindelse med hendelsen.

Selskapet avslo krav om erstatning 3.5.21.

MR-undersøkelse 6.6.21 viste diskodegenerative signalforandringer i nivå L4/L5 med et lite, midtstilt og høyredominant prolaps uten tegn til rotkompresjoner.

**Forsikrede** har i det vesentlige anført at han har krav på erstatning, ettersom han ble skadet på jobb. Som helsefagarbeider arbeider man alene i hver sin etasje med ansvar for flere beboere på sykehjemmet, noe som innebar at forsikrede måtte løpe fra sin avdeling til en annen for å hjelpe sin kollega. Det å løfte en pasient på mer enn 100 kg er ikke en vanlig arbeidsoppgave. Vanligvis

benytter forsikrede og kollegaene heis eller andre hjelpemidler for å løfte på pasienter, slik forsikredes kollega gjorde før hendelsen inntraff. Det er vist til folketrygdloven § 17-3 og § 17-9, arbeidsmiljøloven og LF-2020-165496. Nav har godkjent hendelsen som yrkesskade. Det skjedde en ulykke som oppstod plutselig og uventet. Pasienten kunne falt ned på gulvet dersom forsikrede ikke løftet vedkommende. Det er ikke vanlig at folk bare faller ned på gulvet, spesielt ikke de som er lamme og trenger hjelp ved å bli lagt inn i senga. Forsikrede havnet i en situasjon hvor han hadde to valg, enten la pasienten falle ned på gulvet som er uakseptabelt og strider mot alle etiske retningslinjer som helsepersonell eller løfte pasienten opp i senga. Forsikrede valgte å løfte pasienten opp i senga. Pasienten/beboeren var lam og hadde ikke språk. Det var et tidspress. Det oppstod dermed en plutselig uventet situasjon som førte til skaden. Forsikrede sliter fortsatt med plager etter skaden, og var raskt tilbake i jobb etter hendelsen. Tilfellet i saken hans var verre enn tilfellet i LF-2020-165496.

**Selskapet** har i det vesentlige anført at hendelsen 20.2.17 ikke er en arbeidsulykke og dermed faller utenfor yrkesskadeordningens dekningsområde, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a, jf. § 10. Ikke enhver situasjon med løft, selv av pasienter, vil være å anse som en arbeidsulykke. Alminnelige løft, med bruk av heis, og bistand av en kollega, som forklaringen i skademeldingen viser til, er normalt i vedkommende arbeid, og vil i henhold til retts- og nemndspraksis ikke anses som en arbeidsulykke, verken etter det markerte eller avdempende arbeidsulykkebegrepet. Det var ikke noe i den aktuelle prosessen den dagen som var særlig risikofylt eller ekstraordinært, overraskende eller utenfor arbeidstakerens kontroll. Det hele fremstår som en gjennomføring av en helt vanlig prosedyre, slik omsorgsarbeidere bedriver daglig, uten hastverk eller noen forstyrrende elementer. Vekten var ikke uventet, og det foreligger ikke opplysninger om noen spesielt vanskelig arbeidsstilling. At løftet ble utført for å forhindre fall medfører heller ikke at det foreligger en ekstraordinær påkjenning eller vanskelig arbeidsstilling. Det er vist til Rt-2007-882, FinKN 2012-336, 2015-287, 2015-253, 2020-335 og 2021-660.

### **Finansklagenemnda Persons begrunnelse**

Saken reiser spørsmål om hendelsen 20.2.17 skal anses som en arbeidsulykke etter yrkesskadeforsikringsloven (yfl.) § 11 første ledd bokstav a og ikke forsikredes eventuelle rett til erstatning etter Hovedtariffavtalen.

Etter § 11 første ledd bokstav a dekker yrkesskadeforsikringen "skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)". Etter lovforarbeidene skal yrkesskadeforsikringslovens arbeidsulykkebegrep forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3. I denne paragrafens annet ledd defineres to kategorier arbeidsulykke: Det *markerte* ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre hending) og det *avdempede* ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid).

Utførelse av ordinært arbeid vil normalt ikke bli ansett som en arbeidsulykke etter det *markerte* arbeidsulykkebegrepet. Vilkåret "en plutselig eller uventet ytre hending" krever at hendelsen er ulykkesartet, eller at det er noe i den ytre situasjonen som har utviklet seg på en uventet måte og at dette er årsaken til den aktuelle skaden.

Forsikredes kollega skulle legge beboeren i seng ved bruk av heis. Dette gikk ikke som planlagt og beboeren ble sittende på sengekanten og kunne falle ned på gulvet. Kollegaen tilkalte forsikrede for hjelp. Mens kollegaen holdt i heisen, skjøv/løftet forsikrede beboeren opp i sengen. Vedkommende veide ca. 100 kg og kunne ikke selv hjelpe til i løftet. Forsikrede fikk ryggsmarter rett etterpå.

Nemnda kan ikke se at den omstendighet at man som helsefagarbeider bistår med å skyve/løfte en beboer inn i seng, er noe plutselig og uventet.

For så vidt gjelder det *avdempede* arbeidsulykkebegrep, legger nemnda i samsvar med rettspraksis til grunn at det ikke kreves noen ytre hendelse når arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning. Det må skje en konkret vurdering, der ulykkesmomentet og forsikredes arbeidsoppgaver sett opp mot omstendighetene rundt løftet, tillegges vekt.

Skaden oppstod som nevnt, mens forsikrede utførte sine arbeidsoppgaver som helsefagarbeider. Han var blitt tilkalt av en kollega for å bistå han med å få lagt en beboer som satt på sengekanten ned i sengen. Dette måtte gjøres manuelt. Selv om det optimale ville ha vært å benytte heis hele veien, er det ikke tilstrekkelige for å anse hendelsen som ekstraordinær, at den må utføres manuelt.

Selv om beboeren kunne falle ut av sengen og det var grunnen til at forsikrede ble tilkalt, kan nemnda ikke se at det forelå noe ekstraordinært tidspress rundt løftet/skyvingen ned i sengen.

Forsikrede har vist til LF-2020-165496. Nemnda kan ikke se at avgjørelsen får avgjørende betydning for avgjørelsen i denne saken gitt forskjellen i faktiske omstendigheter. Arbeidsstillingen ved løftet av en palle på ca. 110 kg var en annen. Det er ikke opplysninger i forsikredes sak om en vanskelig arbeidsstilling eller om noen ekstraordinær belastning eller påkjenning da forsikrede fikk smerter i ryggen.

Nemnda tilføyer at selskapet ikke er bundet av at Nav har godkjent skaden som yrkesskade.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Persons konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).*